NORAKSTS
Lieta Nr.A420495511
A01676-12/11

ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
RĪGAS TIESU NAMS

S P R I E D U M S
LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Rīgā 2013. gada 3. janvārī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese Inga Putra,
piedaloties tulcei Jūlijai Dorofejevai

piedaloties pieteicējai *I.K.* un atbildētājas Rīgas pilsētas pašvaldības pusē pieaicinātās iestādes Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta pārstāvei *A.Š.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *I.K.* pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, uzliekot pienākumu Rīgas domes Mājokļu un vides departamentam iekļaut *I.K.* 13.reģistrā palīdzības saņemšanai dzīvokļa jautājumu risināšanā.

Aprakstošā daļa

[1] Pieteicēja vērsās Rīga pilsētas pašvaldībā ar iesniegumu piešķirt viņai nelielu dzīvokli, jo dzīvo privātīpašnieka mājā kopš 2005. gada janvāra, saņem nelielu pensiju. Ja mājas īpašnieks atteiks izīrēt dzīvokli, tad nebūs, kur iet.

[2] 2011. gada 5. janvārī Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta Dzīvokļu pārvaldes komisija personu reģistrācijai palīdzības saņemšanai un izslēgšanai no palīdzības

reģistra (turpmāk – Reģistrācijas komisija) pieņēma lēmumu atteikt reģistrēt pieteicēju palīdzības saņemšanai sociālā dzīvokļa vai sociālās dzīvojamās telpas izīrēšanai 13.reģistrā.

Ar Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta 2011. gada 21. februāra lēmumu (turpmāk arī – Lēmums Nr.1) 2011. gada 5. janvāra lēmums atstāts negrozīts.

Atteikums pamatots ar likuma „Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā" 14.panta pirmās daļas 6.punktu un 14.panta septīto daļu un Rīgas domes 2010. gada 15. jūnija saistošo noteikumu Nr.80 „Par reģistrācijas un palīdzības sniegšanas kārtību dzīvokļa jautājumu risināšanā" (turpmāk – Saistošie noteikumi Nr.80) 49.2. un 66.2.7.punktu. Lēmumā norādīts, ka minētajās tiesību normās paredzētie priekšnosacījumi, lai pieteicēju iekļautu 13.reģistrā, nav izpildījušies, proti, pietecēja nav 1. vai 2.grupas invalīde un nav atsevišķi dzīvojoša pensijas vecumu sasniegusi persona. Pieteicēja dzīvo kopā ar savu meitu un mazmeitu, par ko liecina īres līgums. Lēmumā norādīts, ka persona neatbilst arī tiem nosacījumiem, kas nepieciešami, lai personu iekļautu 6. vai 7.reģistrā.

[3] 2011. gada 2. martā Reģistrācijas komisija pieņēma lēmumu atteikt reģistrēt pieteicēju palīdzības saņemšanai dzīvojamās telpas izīrēšanai pirmām kārtām 6. un 7.reģistrā.

Ar Rīgas domes Mājokļa un vides departamenta 2011. gada 29. aprīļa lēmumu (turpmāk arī – Lēmums Nr.2) 2011. gada 2. marta lēmums atstāts negrozīts.

Atteikums pamatots ar likuma „Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā" 14.panta pirmās daļas 6.punktu un 14.panta septīto daļu un Saistošo noteikumu Nr.80 2.3., 2.15., 49.2., 53.3.punktu. Lēmumā norādīts, ka pieteicēja neatbilst reģistrācijai 6.reģistrā, jo attiecībā uz pieteicēju neizpildās visi priekšnosacījumi, taču jābūt visu nosacījumu esībai. Pieteicēju nevar iekļaut 7.reģistrā, jo pieteicēja likumīgajam īpašniekam atdotajā mājā nav lietojusi dzīvokli līdz īpašuma tiesību atjaunošanai.

[4] Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteikums, kurā lūgts pārskatīt Lēmumu Nr.1 un atjaunot pieteicēju 13.reģistrā.

Ar Administratīvās rajona tiesas tiesneses 2011. gada 27. aprīļa lēmumu ierosināta administratīvā lieta par labvēlīga administratīvā akta izdošanu.

[5] Rīgas domes Mājokļu un vides departaments rakstveida paskaidrojumos pieteikumu neatzīst, pamatojoties uz Lēmumos Nr.1 un Nr.2 norādīto argumentu pamata.

[6] Tiesas sēdē pieteicēja uzturēja pieteikumu. Papildus paskaidroja, ka no 13.reģistra izslēgta 2010.gadā, bet šo lēmumu tiesā nepārsūdzēja. Visi pieteicējas ienākumi aiziet dzīvoklim, jo dzīvo saimnieka mājā. Dzīvo ar meitu un mazmeitu vienā komunālajā dzīvoklī, taču pieteicējai ir atsevišķa istaba. Nama saimnieks atteicās ar meitu noslēgt atsevišķu līgumu.

[7] Atbildētāja pārstāve prasījumu neatzina, pamatojoties uz Lēmumā un rakstveida paskaidrojumos minēto. Papildus paskaidroja, ka pieteicēja dzīvo kopā ar ģimeni, tāpēc neatbilst 13.reģistram. Pieteicēja no 13.reģistra izslēgta 2010. gada augustā, un šis lēmums nav ne apstrīdēts, ne pārsūdzēts. Pieteicēja tika izslēgta, jo bija zuduši apstākļi, kas bija par

pamatu iekļaušanai šajā reģistrā, t.i., pieteicēja sāka dzīvot kopā ar ģimeni. Arī uz šo brīdi faktiskie apstākļi nav mainījušies, pieteicēja turpina dzīvot kopā ar ģimeni.

Motīvu daļa

[8] Tiesa, izvērtējot lietā esošos dokumentus un lietas dalībnieku paskaidrojumus, secina, ka pieteikums nav pamatots un ir noraidāms.

[9] Tiesa lietā konstatē šādus faktiskos apstākļus.

[9.1] 1993.gada 1.decembrī namīpašums */adrese/* denacionalizēts.

[9.2] Ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2000.gada 9.jūnija spriedumu izbeigts īres līgums un pieteicēja izlikta no dzīvojamās telpas */adrese 2/*.

[9.3] Pieteicējas dzīvesvieta privātīpašnieka mājā */adrese/* reģistrēta no 2006.gada 10.aprīļa. Šajā adresē dzīvesvieta no 2010.gada 6.maija reģistrēta arī pieteicējas meitai un mazmeitai.

[9.4] 2006.gada 16.janvārī pieteicēja noslēgusi dzīvojamās telpas īres līgumu, bet 2010.gada 1.februārī līgumā veikti grozījumi – kā ģimenes locekļi iekļauta meita un mazmeita *(lietas 37.-38.lapa).*

[9.5] Pieteicējas 3 cilvēku ģimene atzīta par maznodrošinātu no 2010.gada 1.novembra līdz 2011.gada 30.aprīlim *(lietas 44.lapa).*

[10] Ņemot vērā lietā noskaidroto, tiesa secina, ka lietā nav strīda par faktiskajiem apstākļiem, taču pieteicēja lūdz tiesu pārskatīt atbildētāja atteikumu pieteicēju atjaunot 13.reģistrā. Tāpat no pieteicējas argumentiem secināms, ka pieteicēja lūdz pārbaudīt pieteicējas tiesības tikt reģistrētai arī citos reģistros.

Tiesa vērš pieteicējas uzmanību uz to, ka izskatāmās lietas ietvaros tiesa nevar izvērtēt, vai pieteicējai ir tiesības tikt atjaunotai 13.reģistrā, jo, kā lietā noskaidrots, pieteicēja no 13.reģistra ir izslēgta jau 2010.gada augustā, taču šo lēmumu nav apstrīdējusi un nav vērsusies tiesā par šī lēmuma atcelšanu.

Izskatāmā lieta ir ierosināta par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, līdz ar to tiesai ir jāpārbauda, vai uz to brīdi, kad pieteicēja vērsās iestādē ar iesniegumu, pastāvēja faktiskie un tiesiskie apstākļi pieteicējas iekļaušanai 13.reģistrā palīdzības saņemšanai dzīvokļa jautājuma risināšanā. Tāpat tiesai ir jāpārbauda pieteicējas tiesības tikt reģistrētai arī citos reģistros, attiecībā uz kuriem ir ievērota lietas ārpustiesas izskatīšanas kārtība. No Lēmuma Nr.1. un Nr.2 ir redzams, ka atbildētājs ir pārbaudījis, vai pieteicējai ir tiesības tikt reģistrētai 6. un 7.reģistrā, līdz ar to tiesa pārbaudīs, vai pastāv priekšnoteikumi labvēlīga administratīvā akta izdošanai arī attiecībā uz šiem reģistriem.

[11] Likuma „Par sociālajiem dzīvokļiem un sociālajām dzīvojamām mājām" 5.panta pirmās daļas 1.punkts noteic, ka sociālo dzīvokli ir tiesības īrēt personai (ģimenei), kura ir sociāli maznodrošināta (trūcīga) vai sociāli mazaizsargāta un uz kuru ir attiecināms viens no šādiem nosacījumiem – attiecībā uz to ir stājies likumīgā spēkā tiesas spriedums par izlikšanu no dzīvojamās telpas saskaņā ar likuma "Par dzīvojamo telpu īri" 29.panta pirmās daļas 2.punktu.

Attiecinot minēto tiesību normu uz izskatāmo lietu secināms, ka pieteicēja varētu pretendēt uz sociālo dzīvokli, ja pieteicēja būtu maznodrošināta persona un būtu izlikta no dzīvojamās telpas saskaņā ar likuma "Par dzīvojamo telpu īri" 29.panta pirmās daļas 2.punktu.

Lietā nav strīda, ka pieteicēja bija izlikta no dzīvojamas telpas uz minētā pamata 2000.gadā. Taču uz iesnieguma iesniegšanas brīdi pašvaldībā pieteicēja dzīvoja kopā ar ģimeni (3 cilvēku ģimene), bet no dzīvokļa izlikta bija tikai pieteicēja, nevis visa ģimene.

[12] Likuma „Par sociālajiem dzīvokļiem un sociālajām dzīvojamām mājām" 5.panta ceturtā daļa noteic, ka pašvaldība var noteikt atvieglotus nosacījumus personas (ģimenes) atzīšanai par tiesīgu īrēt sociālo dzīvokli. Minētā likuma 6.pants noteic, ka kārtību, kādā personu (ģimeni) atzīst par tiesīgu īrēt sociālo dzīvokli, nosaka attiecīgās pašvaldības dome.

Saistošo noteikumu Nr.80 66.2.7.punkts noteic, ka 13.reģistrā sociālā dzīvokļa vai sociālās dzīvojamās telpas īrēšanai reģistrē maznodrošinātas personas, ja tā ir atsevišķi dzīvojoša pensijas vecumu sasniegusi persona vai par 1. un 2.grupas invalīdu atzīta persona, kurai pēdējos piecus gadus dzīvesvieta deklarēta Rīgā, un tā nav atsavinājusi nekustamo īpašumu piecu gadu laikā.

No minētās tiesību normas secināms, ka personas tiesības tikt reģistrētai 13.reģistrā nosaka visu priekšnosacījumu esība.

Savukārt attiecībā uz pieteicēju nepastāv kritērijs – atsevišķi dzīvojoša persona. Ar viena priekšnosacījuma neizpildīšanos ir pietiekami, lai atzītu, ka pieteicējai nav tiesību tikt reģistrētai 13.reģistrā.

Kaut arī pieteicēja norāda, ka dzīvo no meitas un mazmeitas atsevišķi komunālā dzīvokļa citā istabā, tiesas ieskatā šim apstāklim lietā nav izšķirošas nozīmes. No lietas materiāliem ir redzams, ka, lemjot par maznodrošinātas ģimenes statusa piešķiršanu, ir vērtēts ienākumu apjoms uz visiem trim ģimenes locekļiem *(lietas 44. un 22.lapa)*. Tāpat no grozījumiem 2006.gada 16.janvāra īres līgumā redzams, ka pieteicējai kā īrniecei tiek izīrētas telpas ar kopējo platību 39,31 kv.m., kas sastāv no divām istabām, un pieteicēja apliecina, ka no 2010.gada 1.februāra kopā ar viņu dzīvojamā telpā tiek iemitināti divi īrnieka ģimenes locekļi *(lietas 37.-38.lapa)*.

[13] Likuma „Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā" 14.panta pirmās daļas 6.punkts noteic, ka pašvaldības domei ir tiesības pirmām kārtām ar dzīvokli nodrošināt citas maznodrošinātas personu kategorijas.

Saistošo noteikumu Nr.80 49.2.punkts noteic, ka 6.reģistrā reģistrē maznodrošinātas ģimenes, kuras vismaz piecus gadus deklarējušas savu pastāvīgo dzīvesvietu un uz īres līguma pamata lieto dzīvojamo telpu Rīgā, ja turklāt tā ir daudzbērnu ģimene vai ģimene, kura audzina bērnu invalīdu un īrē vienistabas dzīvokli vai vienu istabu vai tādu dzīvojamo telpu, ka vienā istabā jādzīvo personām, kuras vecākas par deviņiem gadiem, vai personām kopā ar bērnu invalīdu (izņemot laulātos).

No minētas tiesību normas secināms, ka personas tiesības tikt reģistrētai 6.reģistrā nosaka visu priekšnosacījumu esība.

Tā kā pieteicējas ģimene nav ne daudzbērnu ģimene, ne audzina bērnu invalīdu, tad ar šo apstākļu konstatēšanu ir pietiekami, lai secinātu, ka pieteicējai nav tiesību tikt reģistrētai 6.reģistrā.

[14] Likuma „Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā" 14.panta septītā daļa noteic, ka pašvaldības domei ir tiesības pirmām kārtām ar dzīvokli nodrošināt arī personas, kuras dzīvo denacionalizētā vai likumīgajam īpašniekam atdotā mājā un lietojušas dzīvokli līdz īpašuma tiesību atjaunošanai.

Papildus likumā noteiktajam priekšnoteikumam Saistošo noteikumu Nr.80 53.3.punkts noteic, ka 7.reģistrā pašvaldības dzīvojamās telpas izīrēšanai pirmām kārtām reģistrē personas ar noteiktiem ienākumiem.

Saistošo noteikumu 2.15. un 2.3.punkts noteic, ka persona ar noteiktiem ienākumiem ir denacionalizētas mājas īrnieks, kura trīs mēnešu ienākumi pēc nodokļa nomaksas divu vai vairāku cilvēku ģimenē nepārsniedz Ls 200 mēnesī uz cilvēku; denacionalizēto māju īrnieki ir personas, kas dzīvo denacionalizētā vai likumīgajam īpašniekam atdotā dzīvojamā mājā un lietojušas dzīvokli līdz īpašuma tiesību atjaunošanai.

Tā kā lietā nav strīda par to, ka pieteicēja nav lietojusi dzīvokli */adrese/* jau pirms nama īpašuma tiesību atjaunošanas, pieteicējai nav tiesību tikt reģistrētai 7.reģistrā. Pie šādiem apstākļiem vairs nav nepieciešams vērtēt ienākumu kritērija pastāvēšanu.

[15] Ņemot vērā sprieduma [12] līdz [14] punktos izvērtētos tiesiskos un faktiskos apstākļus un izdarītos secinājumus, tiesa atzīst, ka attiecībā uz pieteicēju nepastāv priekšnoteikumi labvēlīga administratīvā akta saņemšanai, līdz ar to pieteikums ir nepamatots un noraidāms.

Tiesa izskaidro pieteicējai, ka viņai ir tiesības vērsties pašvaldībā atkārtoti, lūdzot sniegt palīdzību dzīvokļa jautājuma risināšanā, ja izmainīsies ģimenes statuss, taču uzsverams, ka sociālās palīdzības saņemšanai viens no priekšnoteikumiem ir arī ienākumu kritērijs – proti personas ienākumi nedrīkst pārsniegt tiesību normās noteikto ienākumu maksimumu. Kaut arī uz iesnieguma iesniegšanu pašvaldībā gan pieteicējai, gan pieteicējas ģimenei bija piešķirts maznodrošinātas personas (ģimenes) statuss, tiesas sēdē pieteicēja paskaidroja, ka papildus pensijai saņem arī ienākumus no algota darba, līdz ar to pieteicēja vairs nav atzīstama par maznodrošinātu. Minētajam apstāklim var būt izšķiroša nozīme dzīvokļa palīdzības jautājuma risināšanā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu un 289.-291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

noraidīt *I.K.* pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, uzliekot pienākumu Rīgas domes Mājokļu un vides departamentam iekļaut *I.K.* 13.reģistrā palīdzības saņemšanai dzīvokļa jautājumu risināšanā.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvajā rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese (paraksts) I.Putra

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas tiesnese I.Putra
Rīgā, 2013.gada 3.janvārī.